

Uppsala universitet
Rektor
Box 256
751 05 Uppsala

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Dnr UFV 2008/1322

Juridiska avdelningen
Sofia Almqvist
BESLUT
2008-09-17
Reg.nr 31-2261-08

Information om obligatoriskt moment vid examination på en distanskurs

Studenten ifrågasätter Uppsala universitets information om examinationen på distanskursen Specialpedagogik 2, 30 högskolepoäng.

Anmälan

N N har i en anmälan till Högskoleverket framfört att Uppsala universitet lade in en obligatorisk träff på distanskursen Specialpedagogik 2, 30 högskolepoäng, i strid mot den information som fanns på institutionens hemsida där det angavs att kursen var helt webbaserad. Hon har också kritiserat lärosätet för att inte skriva ett intyg som styrker att hon har klarat av 75 procent av sitt examensarbete. N N anför i sin anmälan bl.a. följande.

Uppsala universitet har lagt in en obligatorisk träff den 31 maj 2008 som hon inte har möjlighet att närvara på. När hon sökte kursen fanns det inte några krav på obligatorisk närvaro, kursen var helt webbaserad. Hon ställer sig frågande till om universitetet verkligen får lägga in obligatoriska träffar så sent på kursen utan att informera studenterna om detta. Om hon, när hon sökte kursen, hade vetat om att det var en obligatorisk träff hade hon inte sökt kursen. På grund av detta kan hon nu inte bli godkänd på kursen och detta ställer i sin tur till med problem med CSN. Vid uppsatsskrivning vill CSN ha ett intyg från handledaren till uppsatsen att den till 75 procent är färdig men inte heller detta kan hon få någon hjälp med från Uppsala universitet.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Uppsala universitet att yttra sig över N Ns anmälan.

Uppsala universitet anför bl.a. följande. Universitetet beklagar att förhandsinformationen om kursen utformats på det sätt som gjorts och att kursen angivits vara "helt webbaserad" när detta inte varit avsikten enligt gällande kursplan. Däremot tillbakavisar universitetet att information om det rätta förhållande inte skulle ha lämnats under kursen och att endast datumet den 31 maj 2008 skulle ha funnits tillgängligt för examinationsseminarium.

Till universitetets yttrande har fogats ett yttrande från institutionens prefekt och den i ärendet aktuella kursplanen. Prefekten anför i huvudsak följande. Som stöd för sin anmälan bifogar N N utdrag ur kursplanen för Specialpedagogik 2 med beslutsdatum den 3 juli 2003. N N citerar dessvärre inte alla för ärendet viktiga delar ur kursplanen. I kursplanen anges att "Examination sker genom aktivt deltagande i seminarier". I kursplanen för 4D1084 Specialpedagogik 2 med beslutsdatum den 16 april 2007 som är gällande vårterminen 2008 står också att "Examination sker genom aktivt deltagande i seminarier, bedömning av de muntliga och skriftliga uppgifter som ges i anslutning till seminarier och gruppövningar. Samtliga examinationstillfällen är obligatoriska". I kursplanen framgår att seminarier som är examinationstillfällen är obligatoriska även för i övrigt webbaserade kurser. Ventileringsseminarier då studenternas examensarbeten läggs fram är ett sådant tillfälle. N N nämner att hon utan resultat kontaktat både prefekt och kursansvarig. Detta stämmer inte. N N har i och för sig inte fått de svar hon önskat, men hon har vid ett flertal tillfällen upplysts om vad som gäller vid ventilering av examensarbeten och huruvida man kan få intyg på att man fullgjort ett examensarbete till 75 procent, dels av den kursansvarige läraren, dels av handledaren. N N har dessutom informerats av studierektorn via e-post om att institutionen inte skriver ut något intyg på delvis avklarad arbete. Det stämmer heller inte som N N uppger, att det endast funnits ett möjligt ventilationstillfälle. Examensarbeten ventileras kontinuerligt efter behov, men det krävs att minst två arbeten är klara för att ventileringsseminarier ska arrangeras. I slutet av denna termin erbjöds ytterligare ett tillfälle, den 14 juni 2008.

N N har, efter sin anmälan, upplyst Högskoleverket att hon efter överenskommelse med universitetet fick genomgå det obligatoriska momentet vid ett annat lärosäte och därför inte behövde åka till Uppsala.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverkets uppgift är bl.a. att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att värna om enskilda individers rättigheter genom att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten.

Obligatoriskt moment

Av 6 kap. 3 § högskoleförordningen (1993:100) följer att studenter ska ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan ska se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.

Av 6 kap. 15 § 9 högskoleförordningen följer att det i kursplanen ska anges formerna för att bedöma studenternas prestationer. Det finns inte några särskilda bestämmelser som reglerar utbildning på distans. I regeringens proposition Den öppna högskolan (prop. 2001/02:15 s. 110) uttalas följande.

Givetvis kan även distansutbildning som erbjuds via nätuniversitetet innebära att studenterna måste samlas vid vissa tillfällen. Målsättningen bör dock vara att begränsa sådana inslag i utbildningen just för att ge studenter i alla delar av landet möjlighet att ta del av utbildningen från så många lärosäten som möjligt. /.../ I den mån det finns krav på samlingar som en del av en kurs genom nätuniversitetet är det självfallet centralt att deltagande studenter tydligt informeras om detta.

Av den vid tiden gällande kursplanen till Specialpedagogik 2, 30 högskolepoäng, framgår att examination sker genom aktivt deltagande i seminarier, bedömning av de muntliga och skriftliga uppgifter som ges i anslutning till seminarier och gruppövningar. Det framgår också att samtliga examinationstillfällen är obligatoriska. Den aktuella kursplanen, som rimligtvis måste ha varit tillgänglig för N N innan hon påbörjade kursen, innehåller därför enligt Högskoleverkets mening tydlig information om att kursen innehåller obligatoriska moment som kräver att studenterna samlas.

Det är däremot enligt Högskoleverkets bedömning olyckligt att det i den information som tidigare fanns på institutionens hemsida och som N N bifogat till sin anmälan anges att kursen är helt webbaserad. Denna information, som inte överensstämmer med den i kursplanen angivna formen för examination, kan naturligtvis uppfattas som att kursen inte innehåller några obligatoriska moment som kräver att studenterna samlas.

Uppsala universitet har i sitt yttrande framfört att lärosätet vid ett flertal tillfällen informerat N N om det obligatoriska momentet och bifogat även ett e-postmeddelande som institutionens studierektor har skickat till henne. N N har inte invänt mot de uppgifter som universitetet lämnat i sitt yttrande. Det framgår visserligen inte av yttrandet vid vilka tidpunkter som universitetet ska ha upplyst N N om närvaroobligatoriet, men Högskoleverket finner ändå att det måste anses stå klart att denna information har lämnats till N N under terminens gång.

Enligt vad Högskoleverket erfar har Uppsala universitet ändrat informationen på hemsidan så att den nu bättre överensstämmer med kursplanen. Det har vidare framkommit att N N, efter överenskommelse med universitetet, fick genomgå det obligatoriska momentet vid ett annat lärosäte och därför inte behövde åka till Uppsala.

Med hänsyn till den information som fanns tillgänglig i kursplanen, till den information angående det obligatoriska momentet som universitetet lämnat till N N, till att universitetet har ändrat informationen på hemsidan och till att universitetet och N N kom fram till en praktisk lösning för det obligatoriska momentet anser Högskoleverket att Uppsala universitet, trots den felaktiga informationen, inte förtjänar kritik för det inträffade. Högskoleverket har därför inte något ytterligare att anföra i denna fråga.

Intyg

Av 6 kap. 18 § högskoleförordningen framgår att om inte annat är föreskrivet i kursplanen, ska betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Av 6 kap. 20 § första stycket samma förordning framgår att en student som har fått en kurs godkänd på begäran ska få kursbevis av högskolan.

Högskoleverket konstaterar att det inte finns någon bestämmelse som reglerar att en student har rätt att få ut ett intyg som visar att studenten har klarat av delar av en kurs innan kursen är genomgången i sin helhet. Uppsala universitet har därför, genom att neka N N ett intyg som visar att hon har klarat av delar av en kurs, inte handlat i strid mot någon författningsbestämmelse.

Med dessa besked avslutas ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Teresa Edelman
Beslutande verksjurist

Sofia Almqvist
Verksjurist

Kopia för kännedom till:
N N